

GORENJEV

Političen in gospodarski list.

Stane za Kranj z dostavljanjem na dom 4 K, po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za druge države stane 5-60 K. Posamezna številka po 10 vin. — Na naročbe brez istodobne vpošiljalne naročnine se ne ozira. — Uredništvo in upravnništvo je na pristavi gosp. K. Floriana v «Zvezdi».

Izhaja vsako soboto
zvečer

Inserati se računajo za celo stran 50 K, za pol strani 30 K, za četrt strani 20 K. Inserati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje za peti-vesto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znaten popust. — Upravištvu naj se blagovoljno pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Morska glista.

Ko je vladalo v Avstriji «meščansko» ministarstvo, meščansko zaradi tega, ker je imelo na čelu kneza, se je pojavljala leto za letom prikazen, da je pozimi deloval državni zbor, in sicer nemo, ker takrat je bila obstrukcija še neznan, poleti pa so se vršila pogajanja z dr. Riegrom in češkimi poslanci, ki so bili takrat v abstinenci in pater Greuter je raznamoval naš notranje-politični položaj z besedami: im Winter Reichsrat, im Sommer Ausgleich. V sličnem položaju nahajamo se danes.

Pred božičem, ko se je namignilo Slovanski Uniji, naj provzroci s premenitvijo opravilnika delomožnost državnega zbora, se ji je obljubilo, da se bo po doseženi delomožnosti državnega zbora izvršila takoj rekonstrukcija kabineta. Take obljube je dajal ministrski predsednik, dajali so jih krščanski socialci in Poljaki, torej z vstevšo Slovansko Unijo je bila v tem edina velika večina državnega zbora. Opravilnik se je meseca decembra lanskega leta prenovil, obstrukcija je glede malih strank nemogoča, glede velikih strank zelo otežkočena. Drjavni zbor je dovolil na vrat, na nos proračunski provizorij, pooblastilni zakon in sploh, kar je vlada rabila, in šel na božične počitnice.

Meseca januarja so se sklicali deželni zbori. In četudi je ministrski predsednik poprej obljuboval, da začne takoj po novem letu pogajanja zaradi rekonstrukcije kabineta, je bilo vendar vse mirno do srede februarja, ko se je imel zopet sniti državni zbor. Sedaj je prišla rekonstrukcija, zopet na dan, ali kako?

Izkušalo se je razbiti Slovansko Unijo na ta način, da se loči Čehe od Jugoslovanov. Ministrski predsednik je ponudil najbolj rutiniranemu če-

škemu politiku, dr. Pacaku, mesto ministra-krajana. Dr. Pacak je odklonil in rešil za sedaj obstoj Slovanske Unije.

Med tem časom pa se je sklical češki deželni zbor, ki zaradi nemake obstrukcije že dolgo časa ne deluje, in je prišla valed tega dežela in češka večina deželnega odbora v največje denarne stiske. Vsa ta pogajanja pa so Nemci vstrajno in konsekvntno preprečili. Češki deželni zbor ni mogel začeti delovati valed mabinacij nemških poslancev, ki so zahtevali, da se Čehi ponižajo, ali pa naj se razbije vse. In sedaj je prišel baron Bienenrth na dan s svojim načrtom, ki ga je imel že gotovo decembra meseca, in pravi: Jaz sem se vedno za rekonstrukcijo, samo prej se morajo Čehi in Nemci pogoditi med seboj. Rekonstrukcija kabineta je postala prava morska glista, katero imajo v svojem ribniku češki Nemci. Če se hočejo češki Nemci pogoditi s Čehi, je to ministrskemu predsedniku prav in potem je pripravljen rekonstruirati svoj kabinet, če se pa ne pogoda, ostane vse pri starem in Hochenburger in Stürgkh hosta naprej tirala svojo «nepriustransko» politiko in ostane ministra. Češki Nemci pa sedaj vedo, kaj imajo storiti — ker je sedaj vlada izrazito nemška, ki podpira in utrjuje z vsemi sredstvi nemaki elementa, kjer je v večini, pospešuje njegovo ojačenje in prodiranje tam, kjer je v manjšini, morali bi biti češki Nemci politični glupci, da bi dali iz rok ključ do vladnih jasi, katerega jim je ministrski predsednik sam potisnil v roke. Na Dunaju je vlada za rekonstrukcijo, na Češkem proti nji, sicer pa drži križem roke, si ne prisvaja nebenega vodstva in čaka, da se stranke same med seboj pobetajo ali podavijo. To politično načelo je zelo komodno, državniško pa nikakor ni.

In vprašanje nastane, kako stališče bo zavzela Slovanska Unija proti temu slepomisenju. Do

Velike noči pravijo, ne more priti vlada v zadrego, ker zahteva le rekrutni zakon, proti kateremu se ne upa upirati se nobena večjih strank, nekaj lokalnih zahtev in prvih branj. Pri današnjih naših razmerah se ne moremo čuditi, če vlada misli, da vrši svojo dolžnost, če si podaljša življenje za nekaj tednov. Na vsak način se nam zdi taka politična umetnost zelo opasna ne le za državo, ampak tudi za vlado samo. Tekom tega leta se morajo dovoliti novi davki, da se pokrije deficit, in ko pride to vprašanje na dnevni red, takrat bo baron Bienenrth ali njegov naslednik čutil, kako neprevidno se je ravnalo meseca februarja, ko je vlada dala ključ do politične situacije v roke češkemu Nemcem. Veliko, trajno, delavno večino v državnem zboru more pri naših razmerah ustvariti le vlada in nihče drugi. Od tam morajo priti nove misli, novi načrti. Če vlada takih načrtov nima, ali nima volje ali poguma, priti z njimi na dan, potem ni na svojem mestu, in vsak trenutek, ko se vzdržuje taka nezmožna ali nepogumna vlada na krmilu s politiko iz roke v usta, s fintami, kakršne uporablja sedaj baron Bienenrth, je izgubljen in škoda za državno celokupnost.

Škofjeloška kolodvorska cesta.

Govor deželnega poslanca Cirila Pirea v deželnem zboru.

Visoka zbornica!

Pri deželnem odboru leže cele skladovnice prošenj za napravo novih in regulacijo starih cest, za uvrstitev občinskih med okrajne in okrajnih med deželne ceste. Reči se mora, da so te prošnje zvečina opravilne, toda ako bi hotela dežela vsem ugoditi, potem bi morala sate v ta namen imeti na razpolago kakih 6 milijonov kron. K sreči v zadnjem času tudi država precej izdatno prispeva k cestnim zgradbam, tako da bo v tem po-

PODLISTEK.

Spomini iz čajevega večera.

Dalje.

Podala mi je drobno ročico, katero sem spostljivo pritiskal na svoje ustnice. Kot elektrika me je prešinilo, pa tudi ona je zadrževala.

«Veste kaj, gospod Melin? Vlezite se v mah, ko ste ležali prej! A jaz — jaz se bom k vam vseda, ako dovolite!»

Storil sem kot je želela. Pa če bi bila rekla: Splezaj na ono jelko tam nad tiste pečino in skoči z njenega vrha y prepad, pa bi bil splezal na jelko nad pečino in skočil v prepad.

Pričela sva se razgovarjati: pričetkoma bolj površno, lahno, semintja, polagoma pa resno in ogajeno. Povsod je bila doma: v socializmu, gospodarstvu, politiki, posebno pa v literaturi in umetnosti. Tu me je spravila v nemalo zadrego. Poleg tega pa je še natančno izvedela od mene vse moje razmere, da še sam nisem vedel, kdaj in kako. Ko pa sem hotel v tem oziru tudi jaz svoje, ne malo radovednost zadovoljiti, je mahnila z roko in me vprašala, kako dolgo sem že doma!

Dan se je nagnil in gozd se je zavil v prvi mrak.

«Jaz odhajam, g. Melin, toda dovolite, vaše krasno ime?»

«Milan!»

«Milan, ej, kako lepo ime! Milan!»

«Iz vaših oči beremo, da bi radi še z memoj govorili, ali ni res?»

«Brez prestanka, gospodična!»

«Dobro! Ravno na tem kraju, kjer sva se sestala danes, se sestaneva lahko vsak... tretji dan!»

«Pa zakaj ne vsak dan?»

«Vsak tretji dan,» je ponovila z glasom in obnašanjem, da se je lahko spoznalo, da je na vajena zapovedovati, «toda to le pogojno...»

«In sicer?»

Da ne bodete poizkušali nikdar pozvedeti, kje sem, kdo in odkod sem, da me ne poznate, ako me drugje srečate in končno, kar se samoobsebi razume, da nobenemu o tem ne črhnete besede. Ne delajte tako kialega obraza, vendar! Ste zadovoljni? Če ne, torej grem in garantiran vam, da me ne vidite nikdar več!»

Zadnji stavek je izpregovorila napol proseče, napol grozeče ter se postavila v vsej svoji krasoti pred me.

«Vzprejemate?»

«Pod moško besedo?»

«Pod moško besedo!»

Podala mi je desnico, levico mi ovila krog vratu ter me gledala tako, da sem kar koprnel pod temi pogledi.

«Na svidenje v soboto!»

In v trenutku se mi je izvila ter izginila v grmovju.

Komaj sem čakal sobote. Prišla je točno ob dogovorjenem času. Najprej sva promemirala, ogledovala gore, grmovje, oblake... Naskoro pa sva postala bolj prosta, jela sva se trgati, loviti, skrivati in uganjati vsakovratne, da ne rečem neumnosti.

«Proč s formalnostmi! V naravi mora biti človek naraven! In jaz vem, da moj Milan se ni toliko pokvarjen od tistih neumnih šeg kot so drugi!»

Pri drugi taki priložnosti je zopet rekla:

«Tistih neumnosti o umetnosti, literaturi, politiki midva nič ne potrebujeva! Midva sva sama sobi literatura, umetnost, politika, gospodarstvo in socializem! Proč z vsem!»

Kot blisk je odvrгла od sebe proč vse nepotrebno, šinila v grmovje, čez pesek, jarka, skalovje, a jaz za njo...

«Huš! Pa me vjemi! Ne boš me še!» Pa sem jo le vjel! Tam za veliko skalo, na mehkem mahu... Rahel veter je skrivnostno vel skozi grmičevje, vejevje, ena pa je bila moja, popolnoma moja... Pozno je že bilo, ko sva se zopet zavedla. Nočna sova se je že nekje oglašala, ko sem bolj mesel kot spremljal svojo družico do nekega razpotja, kot je želela.

Dalje prih.

gledu mogoče storiti nekoliko več, kakor se je pričakovalo. Kljub temu dežela gledé na svoje finance ne bo mogla vpoštevati vseh želja, marveč se bo v prvi vrsti pač morala ozirati na prošnje, ki so res nujne in katerih ni mogoče več odlašati. In med take prošnje spada ona škofjeloškega okrajnega častnega odbora, odnosno škofjeloške in starolofske občine za preležitev omdotne deželne dovozne ceste na škofjeloški kolodvor na Trati.

Pritožbe zoper to nesrečno izpeljano in slabo zgrajeno cesto datirajo že od prvega početka, ko je stekla gorenjska železnica. V sled opetovanih prošnji prizadetih občin je deželni odbor pred dobrimi tremi leti odredil komisijonalni ogled na lici mesta, da se stranke zjedinijo glede smeri nove ceste. Od takrat je zadeva počivala, a uprav nevdržljive razmere na tej cesti so prisilile interesirane faktorje, da se iznova odločneje potezajo za preložitev.

Zveza med Škofjo Loko in njenim kolodvorom je namreč v takem stanju, da se mora imenovati naravnost skandalozno. Vije se od postaje po različnih klancih in klancih ter ovinkih, navzdol in navzgor kake 3 $\frac{1}{2}$, km do mesta. Kdor je kdaj tod hodil, zlasti v jesenskem času, se bo vedno s strahom spominjal tega deželnega občila in vse svoje življenje bo hvalil boga, da ni običal v blatu. Poleti zopet se zbirajo nad cesto oblaki črnega prahu. Ta cesta, ki obvlada promet, kakor menda nobena druga cesta na Kranjskem — saj se zvozi po njej na leto blaga za kakih 4000 vagonov — ta cesta sploh ni tlakana! Zato pozira gramoz in se more vzdrževati le z ogromnimi stroški. Koliko materijala se pokvari na tej cesti in koliko trpi živina na teh klancih, posebno poštni konji! Umestno bi bilo, da bi tu poseglo vmes kako društvo zoper trpinčenje živali!

Toda ne dosti, da cesta že samaposebi otežkoča in zavira promet, se nahajata na njej še dva objekta, ki sta pravi unikum in sta vsled svojega slabega stanja naravnost življenju nevarna. Tam, kjer je cesta najnižja, vodi preko potoka Susice čez zidan obokan most. Most je širok dobre tri metre, tako, da se na njem ne morejo srečavati vozovi. Ker leži most na vznožju dveh klancev, so se tu že večkrat pripetile nesreče, razbil se je poštni voz in le čuditi se moramo, da se ne pobriga za te razmere javna oblast. Obok je razpokan in se vsak čas lahko zruši. Tudi če se cesta ne preloži, bo treba graditi nov most, ki bi stal najmanj 30.000 K.

Najdražji objekt na tej cesti je pa obsežna skarpa tik pred Škofjo Loko nad travnikom tovarnarja Krennerja. Vzdrževanje te skarpe stane sila denarja. Ker nima pravega fundamenta, se vedno poseda, vsa izbočena je in, da se popolnoma ne sesede, je podprta z lesenimi oporami, ki so deloma že segnile. Tu se vsak čas lahko pripeti ka-

lastrofa. Slejaliprej bi se morala postaviti nova skarpa, za kar bi pa ne bilo dosti 15.000 K.

Ne oziram se na manjše nedostatke na tej cesti. Gotovo je, da bi se morala škofjeloška kolodvorska cesta korenito popraviti v najkrajšem času, ako naj le količinj ustreza najnujnim potrebam. Še bolj gotovo je pa, da bi tudi potem ne zadoščala živahnemu prometu, ker je speljana po tako neugodnem terenu. Regulacija bi bila združena s tako velikimi stroški, da bi se s tem denarjem doma-lega lahko izvršila preložitev.

S preložitvijo bi se izpolnila večletna vroča želja Škofje Loke in celega okraja. Saj bi nova cesta nudila toliko prometnih ugodnosti, da bi mogočno dvignila škofjeloški kraj v gospodarskem oziru. Speljala bi se v ravni črti čez ravno polje in bila za 1 km krajša kakor sedanja. Vožnja na kolodvor, ki traja sedaj četrte ure, bi se skrajšala na 7 minut. Pri sedanjih razmerah je s tovornim vozom mogoče štirikrat ali petkrat na dan na kolodvor, potem pa osemkrat do desetkrat, in vselej bi se lahko 2—300 kg. več naložilo. Dovozi stroški bi se tako pri vagonu zmanjšali za kake 3 krome. Poštna uprava je zagotovila, da uvede takoj avtomobilni promet, ako se cesta preloži. Upoštevati je tudi dejstvo, da bi se s preložitvijo ceste izdatno zmanjšali sedaj naravnost ogromni vzdrževalni stroški.

Najboljši dokaz, koliko je interesentom na tem ležeče, da se preloži kolodvorska cesta je pač ta, da so pripravljene v razbremenitev cestnega okraja prispevati lepe tisočake k zgradbenim stroškom. Škofja Loka bi brezplačno odstopila vse za tlakanje nove ceste potrebno, že obrezano kamenje.

Visoka zbornica! Ob zgradbi gorenjske železnice se je zgodila Škofji Loki velika krivica. Potisnila se je s celim okolisem v ozadje. Od takrat prej cvetoče mesto hira in se ne more več povspeti, kljub vsem prizadevanjem tamošnjega občinskega odbora. Bohinjska železnica odvzela ji je še prej precej živahen promet s tujci. Škofji Loka je treba pomagati, to je pa le mogoče na ta način, da se vsvari prvi predpogoj za nadaljni razvoj, to je nova udobna prometna zveza Škofje Loke in njene okolice s kolodvorom na Trati.

Kot zastopnik mesta Škofje Loke v tej visoki zbornici kar najtopleje priporočam visokemu deželnemu odboru, da upošteva prošnje škofjeloškega cestnega odbora, škofjeloške ter starolofske občine, da v najkrajšem času dá napraviti na deželne stroške potrebne načrte in da takoj v prihodnjem zasedanju stavi konkretne predloge glede preložitve škofjeloške kolodvorske ceste.

Kranjski deželni zbor.

XXIV. (predzadnja) seja z dne 31. januarja.

Deželni odbor predloži poročilo glede vojaškega oskrbovališča. — Občina Kranj prosi za podporo k ustanovitvi okrajne bolnice v Kranju. Finančni odsek predlaga: Deželnemu odboru se na-

roča, da pozveduje o ustanovnih in vzdrževalnih troških tega zavoda in nato postavi primerno postavko v proračun prihodnjega leta. Poslanec Zabret priporoča predlog, istotako poslanec Pirč (njegov govor smo priobčili že v predzadnji številki). — O ljubljanskem loterijskem posojilu poroča poslanec Lenarčič. — Vložena je prošnja posestnikov iz Hrastja, da se odtegnje podpore podjetjem, oziroma da se proda deželno gledališče. Ta značilna prošnja se glasi: «Kmetijski posestniki upamo, da bode slavni deželni zbor deželne finance in gospodarstvo brez našega posebnega obremenjenja uredil. — Drznemo si pa pozornost deželnega zbora obrniti na deželno gledališče, ki je veliko breme naše dežele. Ko je dežela to gledališče zidala, je morala 800.000 K dolga narediti. Letne obresti so velike. Vrh tega pa pridejo še stroški za obranitev poslopja, napravo garderobe in podpore za predstave. Smelo trdimo, da dežela nima nič haska od gledališča, pač pa ljubljansko mesto, čigar prebivalci se pri predstavah zabavajo. Po naših mislih bi bilo najboljša, če bi se dežela tega brcmena iznebila ter se gledališče prodalo. Obenem pa prosimo: slavni deželni zbor, skleni, da zauprej odreše vsako podporo za gledališčne predstave, bodisi nemške, bodisi slovenske. Slavni deželni zbor blagovoli vpoštevati ponižno prošnjo spoštljivo podpisanih posestnikov. Hrastje, dne 7. januarja 1909. Podpisi: Johan Pravst, Matevž Mrak, Janez Kadivec, Luka Rekar, Janez Novak, Franc Rozman, Janez Budav, Matevž Zmarlikar, Aleš Stare, Gašper Novak, Aleš Naglič, Matevž Pintar, Janez Pravst, Jožef Jerjenc in Luka Rekar. (Ne verjamemo, da bi kmetje podpisali iz svoje inicijative to famozno prošnjo. Op. ured.)

Razpravlja se o zadevi prevzetja gledališča v mestno občinsko oskrb. Stvar se odstopi deželnemu odboru. Finančni odsek predlaga, da se naj pozveduje o novem ribarskem zavodu v smislu dogovora med državo in ribarskim odborom. — Za Elizabetino bolnico v Novem mestu se v svrhu obrestovanja dolga postavi v proračun letna podpora 5400 K. — Za podpore zdravniškim vdovam in sirotam se določi znesek 200 kron. — Občina Trojane vložijo razne prošnje v zadevi prevzetja cest v deželno oskrbo, popravo cest i. t. d. Se odstopi deželnemu odboru. — Upravni odsek je predložil zakon o varstvu poljedelstvu koristnih ptic. Iz znamenka ptic, ki se smejo pokončavati, se na predlog poslanca dr. Tavčarja črta — vodomec.

O deželnem proračunu poroča poslanec dr. Krek.

V popoldanski seji prvi v proračunski debati poslanec dr. Triller zelo ostro kritizira justično upravo po slovenskih deželah. Njegov govor je dosegel popoln uspeh. Zbornica je sledila z napeto pozornostjo njegovim temeljitim in strogo stvarnim izvajanjem. Nemcem je bila stvar seveda strahovito neljuba, toda molčali so. Zal, da ne moremo vsled nedostajanja prostora njegovega govora obelodaniti v celoti. Na koncu govora mu poslanci čestitajo.

Za njim dobi besedo nemški poslanec grof Barbo, za tega pa poslanec Gangl, ki se v dolgem govoru peča zlasti v vprašanju slovenskega učiteljstva in slovenskega šolstva sploh in predlaga, naj deželni zbor sklene: 1. Vlada se pozivlja, da prispeva 50% k plačam učiteljev ljudskih šol; 2. Deželnemu odboru se naroča, da izdela do pri-

Josip Premk:

V mladem cvetju.

Roman.

Dalje.

Na ovinku, kjer je prehajala kolesovna pot na okrajno cesto, ga je predramila iz zamisljenosti visoka, temna postava, v kateri je takoj spoznal — Osoléta. Vračal se je kakor je vedel iz pošte, kjer se mu je srečno umaknil, a sedaj sta si bila že tako blizu, da ga je moral opaziti tudi on. Govorila sicer še nista nikdar, ker Ivan se je umikal vsaki priložnosti, ki bi ga mogla seznaniti z njim, a v tistem trenutku, ko je daleč naokrog že vse spalo in so gledale na njiju samo metikajoče zvezdice, ga je obšla nenadoma neka misel, da bi ga ustavil. Čemu, zakaj — tega skoro ni vedel, a čutil je, da se bliža nekemu, ki je izpremenil vse njegove upe, vse srečo v — žalostem grob...

Ko sta se srečala, ga je Osolét pozdravil prvi. Ivan je prikimal, in postal ob njem, a ker le ni ničesar izpregovoril, je šel Osolét mirno dalje.

Že ko je izginila njegova senca tam za drevjem ob graščini, je stal Ivan še vedno na poti, gledal srdito za njim in mrmral nerazločne besede.

Prisedši do domače hiše je nekaj časa pomisljal — ali bi šel v hišo ali ne... Naposled je legel v travo, prekrižal roki pod glavo in se zazrl v visoke nebe...

V.

Trepetajoči žarki so se kradli skozi ozko razo med spuščeno gardino in širokim podbojem kakor prašen tek skozi okno v polmračno sebo gospe Ane.

Minka je sedela na širokem, fotelju podobnem stolu, s sklenjenimi rokami v naročju in venomer opazovala Ano, ki je bila videti nekako bleda in upala, kot da je prečula vso noč...

«Ana, ti si bolna,» je dejala, ko je Ana le molčala kakor zatopljen v bogve kake sanje...

«Ob, to najmanj,» je odkimala Ana, prijela Minko za roko in jo potegnila k sebi na divan. «Glej, dušica,» je šepnila in ji položila desnico okoli vratu, — «yesela sem in srečna, da te imam! Samo ti, se mi zdi, da še čutiš z mano in si mi dobra prijateljica...»

Minka je naslonila svojo kodrolaso glavo na njeno ramo, nekaj časa molčala, potem pa se ozrla vanjo udano in proseče.

«In ko? taki» — je dejala, — «mi pač lahko zaupaš, kaj je vzrok, da si že nekaj dni tako — čudna. Popolnoma si se izpremenila, Ana! Nekaj mi prikrivaš, saj vem, mo, govori!»

«Ničesar in — mnogo,» je odvrnila Ana in se topo zazrla v tulpe, ki so povešale svoje zvončaste glavice iz visoke vaze.

«Oh, saj se sama ne razumem! Včasih mi je, da bi najraje zapela veselo in brezskrbno, pa pridejo ure, ko mi je težko in se mi zdi, da zame ni več veselega življenja! Ob takih trenutkih bi te imela rada poleg sebe Minka, lažje bi mi bilo!»

«No, sedaj sem pri tebi — govori!» Zopet je ovladal nekaj časa mučen molk.

«Kako naj ti pripovedujem, dragica, ko se mi boš morda smejala; saj ti ne moreš čutiti, kako je meni — ti, ki si že od nekaj vedela le za brez-

skrbnost in veselje, ti, ki ti ponuja življenje še najlepše cvetje. A jaz, o, jaz sem zaigrala vse tako brezskrbno!»

«Ti vidiš vse pretemno, Ana,» jo je hotela potolažiti Minka, a Ana je odkimala in zamahnila z roko, kot da je o svojih besedah trdno prepričana.

«Ne, Minka! Glej, z vsakim dnem spoznavam bolj, da sem bila breznačajna in brezvestna, saj jaz Tometa nisem nikdar ljubila, spoštovala pač! O, jaz čutim, da sem storila pregreho in grešila zoper sebe in njega, ki bi bil lahko osrečil drugo, ki bi ga bila bolj vredna! Sama sebi sem lagala, ko sem mislila, da sem zamorila že vse želje in spomine... Ne veruj, Minka, na srečne trenutke, ki jih doživim v mladosti, v mladem cvetju, ko je tvoje srce še vse nepokvarjeno in vneto za vse dobro in lepo, tisti trenotki, ti ostanejo vedno v spominu! Jaz jih imam, lepsi so kakor sem mislila, a zamoriti sem jih hotela, ker nisem videla v njih nikakih upov do sreče... Nadomestiti sem jih izkušala z udobnostjo svojega življenja — ker se mi je nudila ravno prilika. Moj namen prvotno to ni bil, ker preveč so mi bili dragi ob tistih urah, ko sem se gledala v megleno bodočnost s piasnimi očmi, a potem, ko sem uvidela, da ostane vse le prijeten spomin, je baš v času tega dvoma prisel človek, ki me je v mojih mislih še podkrepil — sem se udala, da si nisem videla tudi v tem življenju mnogo sreče, a morda vsaj — zadovoljstvo...»

Dalje prih.

hodnjega zasedanja zakonski načrt o uvedbi kulturnega davka, s katerim se obremene zavodi, ki so prisiljeni polagati javne račune, v korist ljudskemu šolstvu in učiteljstvu.

V nadaljnji debati govore še poslanci Mandelj, dr. Eger, dr. Lampe, na kar predlaga poslanec dr. Triller: I. Deželni zbor vojvodine Kranjske: 1.) konstatira z ogorčenjem v zadnjem času vedno maraščajoče izpodirvanje slovenskega jezika na c. kr. sodiških v celem okrožju graškega nadsodišča; 2.) protestira zoper dosledno zapostavljanje slovenskih sodnikov in vedno pogosteje ponavljajoče se sistematično preteriranje istih; 3.) protestira zoper vsiljevanje jezikovno nezadostno kvalifikovanih sodnikov v deželo; 4.) zahteva, vetrjajoče na načelni zahtevi posebnega nadsodišča za slovenske pokrajine s sedežem v Ljubljani, da se, dokler se ta zahteva ne izpolni, namesti pri c. kr. višjem deželnem sodišču v Gradcu vsaj tretjino slovenskih sodnikov in slovenskega podpredsednika; 5.) zahteva istotako, da se na c. kr. vrhovnem sodišču na Dunaju primerno pomnoži število slovenskih votantov in pomožnih sodnih uradnikov; 6.) pozivlja osrednjo c. kr. vlado, da vse te grajane nedostatke prejkorej odpravi. Deželnemu odboru se naroča, da ta sklep sporoči c. kr. ministrskemu predsedniku in c. kr. justičnemu ministru. II. Visoka c. kr. vlada se pozivlja, da brez odloga ukrema vse potrebno, da se pri zemljskih knjigah vojvodine Kranjske v napisu imovinskega lista navede ime dotične katastrske občine v obeh deželnih jezikih, kjer je tako ime v navadi. — Nato govori posl. dr. Sustersič, ki pravi, da podpiše do pičice, kaj je izvajal poslanec dr. Triller v zadevi ravnopravnosti slovensčine in Slovencev pri naših sodiških. Zato bode tudi njegova stranka glasovala za resolucije, ki jih je predlagal posl. dr. Triller.

Poučni listek.

Potni spomini.

Dalje.

Mesto Gradec. Že v noči se pripeljemo v Gradec. Je glavno mesto Štajerske s 150.000 prebivalci ter leži ob obeh bregovih precej velike reke Mure. Omenim lahko, da ima mesto univerzo, tehniško visoko šolo, štiri gimnazije, dvoje realk, učiteljske, trgovsko akademijo in dekliški licej. — Ker ima mesto zdravo lego, zmerno temperaturo in je obvarovano pred vetrovi vsled lege bližnjih hribov, ga posećajo kaj radi tujci. Ima troje železniških kolodvorov, namreč južni, državni in kefleške železnice. Po mestu vozi vsake 3—7 minut elektriška železnica. Znamenitost je ondotni grad, kateri ima visokost 471 m nad morjem in 125 m nad mestom, na katerega vozi vpenjača in pride do vrha v 3 minutah, plača se 40 v, za nazaj 20 v. Poprej l. 1809. je bila trdnjava, a l. 1839 so ga izpremenili v krasen park.

Mesto samo je razdeljeno v 6 okrajev.

Na prvi pogled je mesto jako čedno; ima mnogo in obširnih javnih vrtov, široke ceste in visoke hiše; mnogo bank kaže, da je trgovina, obrt in industrija zelo razvita. V mestu je četvero velikih rimo-katoliških pokopališč (270.000 m² meri eno in je stalo 1.000.000 K), dalje protestantovsko in judovsko.

Ne bodem popisoval podrobno raznih zanimivosti, pač pa samo ono, kar je vredno uvaževanja v kmetijskem oziru. V poštev pride: I. štajerska mlekarina, kmetijska šola v Grotenhofu, obširna deželna vinska klet in blagovno skladišče zveze štajerskih gospodarskih združenj, kakor tudi zveza teh združenj sama, v kateri sem napravil obisk. V štajerski kmetijski družbi pa so posebno jasno pokazali svojo nenaklonjenost simodolski pasmi goveje živine, gotovo iz sebičnih vzrokov, da bi oddajali svojo sivo, pomursko živino, kot plemeno živino.

Prva štajerska mlekarina zadruga ima svoj stan v Straucher ulici. Ima svoje poslopje in je precej obširno. V nji je ravnatelj, mlad prijazen človek in še trije drugi uradniki. Eden je govoril tudi dobro slovenski, sicer je v Gradcu nastavljenih mnogo Slovencev. Mlekarina dobi približno na dan okrog 6000 l mleka, v boljših slučajih tudi do 8000 l. Na Dunaju ima tudi v režiji svojo mlekarino in približno 7 prodajalnih na drobno. Mleko v Gradcu je po 28 vin, a tudi po 30 vin. Okoličani ga dajejo po 26 vin, v času, ko ga je dovolj. Okoličani vozijo istega na velikih vozeh v mesto s konji. Ti vozovi niso ravno čedni in estetični. Izgledajo vse drugače nego v Ljubljani, kamor prihajajo mlekarice z ročnimi vozički.

Dalje prh.

Dopisi.

Radovljiške novice.

Osebnosti. Deželni koncipist dr. R. Strictius je prestavljen v Ljubljano, a na njegovo mesto pride Oton Kette iz Ljubljane. — Daljši dopust je nastopila učiteljica M. Huth radi bolezni, nadomestovala jo bo Kenda Angela iz Kamnika.

Darovi. 5000 K državne podpore je dobila naša župnijska cerkev v pokritje stroškov pri preidavi stolpa. — 400 K deželne podpore dobi pa

znana cerkva v Bodešah pri Ribnem za ohranjenje zgodovinsko važnih fresk. Te freske je jako zanimivo opisal v lanskim „Muzejskih izveštjih“ znani raziskovalec cerkvenega slikarstva I. Dostal.

Društveno življenje. V soboto, dne 5. marca priredi tukajšnje društvo „Triglav“ svoj prvi koncert v prostorih R. Kunstlja. Na dnevnem vspredu bo petje in godba. Obeta se nam lep užitek. Upamo, da sedanje gorke pomladno solnce vzbudi tudi ohe dremajoče zaspavce, ki se odlikujejo pri vsaki priveditvi s svojo odsotnostjo. — Dne 13. marca vprizori „ženska podružnica sv. Cirila in Metoda“ znano Murnikovo burko „Bucek v strahu“. — O obeh priveditvah izpregovorimo prilično več.

„Zveza slovenskih izobraževalnih društev v Ljubljani“ prične — kakor se čuje — prirejevati redna svoja predavanja tudi v Radovljici. Pričakujemo, da bodo ta predavanja bolj obiskovana, kakor sa bila ona predavanja, ki smo jih doživeli že nekaj.

Občinska seja se vrši v pondeljek dne 28. svečana ob 6. uri zvečer.

Novice iz Breznice.

Vas S mokuč si misli s sosodnjo vasjo napraviti lastni mlin s konjsko močjo. Pravijo, da se bo lahko obrestoval. Splošno mnenje pa je, da je komaj vredno za tiste štule napravljati lastni mlin, ker imajo v obližju dovolj vodnih mlinov na razpolago.

V Žirovnici nameravajo za letošnjo sezono uvesti pisarno za oddajo stanovanj. To bi bilo želeto, da se uresniči, kar bi jako pospeševalo tujski promet.

Na Breznici mislijo osnovati v stari šoli hranilnico in posojilnico. Ti uboga stara šola, če si res za vse še porabna, zakaj so te pa dejali v penziji!

V Mostah je kupil g. Karel Meglič, veletržec v Ljubljani, pred nedavnim časom krasno posestvo. Za letošnjo sezono misli napraviti ljudsko kopelj. Ta naprava bi jako dobro došla, ker bi s tem bilo tujcem jako ustreženo.

Vsled ugodnega vremena se je zadnje dni izgubil skoro ves sneg. Bliža se pomlad. Ptici pojo pomladansko. Teloh, resje, trobentice prav pridno cveto. Opazili smo že tudi metulja, ki pa je najbrž prišel prezgodaj.

Iz Dobrave pri Podnartu. Odkar smo dobili na Dobravo dušnega pastirja, ki ni zadovoljen samo s tem, kar mu da njegov višji pastir, ampak si jemlje sam od svojih ovac in jim striže volno, vera pri nas res peša. To se je videlo pred nekaj dn vi, ko je g. župnik na prižnici dekleta podil iz njihovih mest v cerkvi, namreč da naj se ne tišče fantov, ampak naj grede bližje njega, da bodo lažje gledale njegove mučeniške in izpostene oči, nakar so se res nekatera dekleta dalje pomaknila, a od zadej so se zasliali glasovi: hejs hejs. Ni zameriti našim fantom, če se je kdo tako daleč izpozabil, ampak le pastirju, ki hoče vse prenaraditi in uničiti stare navade. Od naših deklet gotovo nobena ni imela kakšnega slabega namena. — Tudi v šoli se g. župnik rad izpozabi in namesto krščanskega nauka poučuje zemljepis. Pravil je pred kratkim šolarjem, kje je Pariz in da je tam grozna povodenj, ki bode vse mesto uničila — seveda vzrok — so zopet ti nesrečni liberalci. No, in ker jo je že tako polomil sam, poklical si je misijonarje na pomoč, da rešijo Dobravo. Kar ni napravila škofova brošura, hočejo gg. misijonarji sami. Mnogo vaščanov se je zgražalo nad pridigo, kajti tako se je pridigovalo, da so starejši ljudje stmelili, bila je seveda polovica cerkve z otroci napolnjena. Če bi kdo drug kaj takega kje drugod govoril, gotovo ga precej kaznujejo, seveda z lece se sme vse govoriti. In radi izpovedi, gošpod župnik, svetujemo vam zadnjič, da odnehate s temi loterijskimi lističi. Če kdo drug razpor trobi med ljudstvo, se kaznuje, a če vi mislite, da se bode te zmazali, pa se zelo motite. Ali mislite, da smo mi tisti osel, ki se mu denega zelena stekla na oči, da je oblance za seno? Dobro vemo, zakaj da ima vsak izpovedni listek številko, zato da nas kontrolirate in če koga ne bode, vržete ga s prižnice med ljudi, češ, glejte grešnika, še pri spovedi ga ni bilo. Upamo, da prenehate kmalu manevrirati, kajti mi imamo tudi jezik in zobe.

Z Bleda. Dne 28. marca t. l. priredi obrtna zadruga na Bledu preizkušnjo obrtnih vajencev v pisarni zadrugne bolnišnice blagajne na Bledu, Mlino št. 3. Vsi vajenci, kateri so učno dobo dovršili in nameravajo napraviti preizkušnjo, naj vložijo pismo prošnje na obrtno zadrugo na Bledu, katere je koleka prosta. Prošnjo ima podpisati tudi učni mojster in se mora najposneje do 20. marca t. l. dopisati. Vajenci, kateri so člani obrtne zadruge na Bledu, vplačajo obenem s prošnjo znesek K 5 kot pristojbino, vajenci od mojstrov, kateri niso člani zadruge, pa imajo vpsolati K 12 kot pristojbino za preizkušnjo. Tudi obrtni pomočniki, kateri še nimajo te preizkušnje in imajo že učno spričevalo, se sprejmejo k preizkušnji. V tem slučaju so pristojbine enake ter se ima učno spričevalo prošnji priložiti. Ta preizkušnja je za vsakega rokodelca

zaradi tega potrebna, ker brez te svoj čas ne dobi obrtni list za samostojnost mojstra, brez ozira na to, ali se je učenec učil v takem kraju, kjer obstoji obrtna zadruga ali ne. Ako je bil učenec dolžan obiskovati obrtno šolo, priložiti se ima prošnji tudi spričevalo obrtne šole.

Iz Škofje Loke. Trgovci in obrtniki našega mesta in okolice so sklenili, da odsej popolnoma ustavijo svojima odjemalcem običajna noveletna, velikonočna in druga darila, bodisi v gotovini, blagu ali koledarjih. Zato pa bodo darovali primerno svoto v dobrodelne namene. Vsak trgovec in obrtnik, ki bi ravnal proti temu sklepu, zapade kazni do 500 kron. Znani so vzroki, ki so naše trgovce in obrtnike privedli do tega sklepa. Tudi drugod se že zdavnaj odpravili vsa noveletna in slična darila in kupujoče občinstvo, vsaj pa razboritejši odjemalci iz našega mesta in okolice, upoštevajoč splošne gospodarske razmere v zvezi z našimi krajevnimi okoliščinami, ohranijo našim trgovcem in obrtnikom ono zaupanje in naklonjenost, kakor dosedaj. Saj bodo ti v isti meri skrbeli za dobro, pošteno in ceno blago ter za to, da postrežejo svojim odjemalcem v vsakem oziru najbolje vzlic temu, da so, slediš zgledom v drugih krajih, jih razmere prisilile do tega sklepa. Te razmere so povzročile, da se je stanje trgovin in obrtov v zadnjem času znatno poslabšalo, dočim industrija in veleobrt napredujeja vspricho velikanskega razvoja obratnih sredstev. Mala obrt in trgovina se veled tega nabaja v žalostnem položaju in se mora z vsemi mogočimi sredstvi boriti zoper vedno večjo konkurenco. — Toliko v vednost in uvaževanje cenjenim odjemalcem in p. n. kupujočemu občinstvu!

Iz Stare Loke. V zadnjem „Domoljubu“ je bil nekdo iz naše vasi tako prijazen, da je celo „Gorenjcu“ in „Slovenskem Domu“ privoščil par vrstic. Pravi, da mora imeti „liberalna“ gospoda mnogo denarja preveč, drugače bi ga ne metala proč za te „cunje“, katere grede, čujte in strmite, v — peč. Prav radi bi videli tega „gospoda“, kako se bo postavil, ko bo hodil od hiše do hiše in metal „Gorenjca“ in „Slovenski Dom“ v peč. Morda nastopi svoje delo takoj, ko bo bral v „Gorenjcu“ te vrstice. Nam pač ni mnogo na tem, še ljubše nam bo, ako bodo blatili naša lista, kar je pač dober dokaz, kako sta jim trn v peti Vam pa, ki se štejeje naprednim in še nimate nobenega naših listov, naj bode to v bodrilo, da se takoj naročite nanja. — V istem članku tudi prav milo vabi naše može in mladeniče, žene in dekleta, naj bi pristopile v njihovo izobraževalno društvo, katero jim poleg drugih dobrot nudi tudi „duhovne“ dobrote. Te pa, te, (namreč vinske) posebno takrat, kadar se ga v gostilni Blažeskovne mamice prav pošteno nasrkajo. Toliko za danes; se pa še kaj oglasite!

Iz Železnikov V „Slovencu“ št. 40 z dne 19. februarja t. l. poslana izjava je zelo kilava, ker se vseh 421 podpisanih farovških podrepanikov niti z imeni v javnost ne upa, marveč so depoinirani v uredništvu „Slovenca“, kamor seveda nihče gledat ne bo šel. Recimo toraj, da je to veliko število in tajiti se ne da, da se je največ podpisov dobilo le vsled nadležnosti in ne radi župnikovih simpatij, katerih med večino davkoplačevalcev prav nič ne uživa. Ako so podpisni pošteni in pristni, toraj z imeni na dan! Vprašamo pa g. župnika Marčiča, ali reflektira na enake glasove, ki so pridobljeni s silo? Kdor pa seje sovraštvo med farami, pa popolnoma zasluži, da se ga imenuje kugo v občini in če je potem tudi stokrat maziljen, ker pred pravico božjo bode enakemu maziljenje samo škodovalo. Sploh pa v naši občini pred maziljenci prav nič ne mislimo kapitulirati.

Iz Železnikov. Kakor povsod, je tudi pri nas post. Minul je veseli predpustni čas in z njim tudi obligatno zabavljanje iz prižnice. Za par zaporednih števil „Gorenjca“ ni prineslo nobene posebne novice iz Železnikov, zato je postala naša farna cerkev zopet hram božji, hiša miru in sprave. Župnik nas ne zabava več s svojimi velezanimivimi pridigami. Nekateri so že menjaja, da je župnik postal pameten in izprevidel, da s svojim zabavljanjem ne bode prišel daleč ter je vsled tega odnehal. G. župnik, pa vas saj ne bode ta pohvala privedla do tega, da bi uresničili to, kar ste enkrat sami zapisali, namreč: „Kadar me bode „Gorenjec“ hvalil in rekel: Ostanj, odidem s prvo postjo.“ Zelo nam bi bilo hudo! Jaz pa sem ravno nasprotnega mnenja, namreč, da župnik se vedno dela in da se ni le zadovoljil s potvorjenim volilnega imenika, marveč da je še vedno vreden sobojevnik za sveto katoliško stvar. Kako bi pa tudi ne bil, ko vidim, kako klerikalci — med katero spada gotovo tudi g. župnik — na vse kriplje delujejo in se trudijo, da si zasigurajo zmago pri predstojeh občinskih volitvah. Sicer pa nisem tako neverjeten in nepristopen vsakemu dokazu, kakor so klerikalci. Tako n. pr. ne negiram stavka, osiroma pregovora, ki živi v našem narodu, da tudi Tirolca enkrat pamet sreča. Zakaj bi se pa ta pregovor ne mogel uresničiti nad kakim Bohinjcem?

Da pa bode zopet kaj zabavljanja iz prižnice, naj se malo pobavim z „Domoljubovja“ dopisnikom, ki je v „Domoljubu“ št. 4 zopet spraznil predala svojih talentov, namesto da bi jih bil zakopal, kakor oni mozakar, o katerem ve pripove-

dovati sv. pismo. Da pa iz tega dopisa, ki je vsajen v omenjene številke «Domoljuba» pod za- glavjem «Kako je v Železnikih?», odseva ne le velik talent in silna nadarjenost dopisnika, marveč tudi visoka izobrazba in olikanost, je sameobsebi umevno.

Najprvo piše veleumni možakar o neki ostarijski kliki — da to ni najbolj dostojen izraz o svojih soobčanah, je umevno — ki se po njegovem mnenju trudi dobiti občino v roke. Prav želeli bi — pravi dalje — da jo dobi v roke, potem bodo ljudje vendarle izprevideli, kaj je liberalci, da res ni drugega kot ljudski škodljivci. Konec imenovanega dopisa pa pravi: «Železniki bodo Barcelona st. 2, ako pride na krmilo ta — divjačina. Zato pa ljudstvo, na noge, vzemi metle in pometi!» — Ako primerjam le dva stavka, sem res popolnoma v zadregi, kdo bi bil avtor te mešanice. Kako da more spraviti tako protislovje stavka skupaj, saj je popolnoma nerazumljivo. Dva stavka spraviti skupaj v en in isti dopis, ki si direktno nasprotujeta; ne, to je že odveč. V prvem stavku želi, da dobe liberalci občino v roke, a v drugem že hujska ljudi proti njim! Take nelogike bi ne pripisovali nobenemu izmed vas, od župnika dol do organista!

Konec prih.

Tedenski sejem v Kranju dne 21. februarja 1910. leta. — Prignalo se je: 184 glav domače goveje živine, — glav bosanske goveje živine, 14 glav goveje živine hrvaške, 6 domača teleta, — hrvaških telet, 49 domačih prašičev, — hrvaških prašičev, 2 domače ovce, — hrvaških ovac, — koz, — buš in — bosanskih volov. — Pitani vol 100 kg 64—68 K, na polovico 100 kg 58—60 K, za pitanje 100 kg 52—54 K, kumerni 100 kg 36—40 K. Pšenica K 13—, proso K 7-50, rž K 9-50, oves K 8—, ajda K 7— repno seme K, fižol ribničan K —, mandalon K —, koks —, krompir K 2-30 za 50 kg, seme dom. detelje K 60— do 65—.

Pozor!

Izšla je knjižica „Cerkovne pristojbine ali štolnina“ z dodatkom „Kako se določa kongrua?“ Cena 30 vin.; po pošti 40 vin. Dobi se v fiskarni Iv. Pr. Lampreta v Kranju.

Kdor se hoče poučiti o cerkvenih pristojbinah, naj seže po tej knjižici!

V Kranju, dne 26. februarja 1910.

Državni zbor se je v četrtek otvoril brez hrupa. Najprej sta se izvolila dva nova podpredsednika Rusin Romančuk in Italijan Cenci. Za tem se je pričelo prvo branje rekrutne predloge. Slovenski klerikalci bodo kakor en moč glasovali za te predloge. — Poslanec Hribar je interpeliral glede poštnega ravnanstva v Ljubljani, radi za- postavljanja Slovencev pri finančnih oblastvih na Koroškem, radi neenake konfiskacijske prakse narodnih kolektivov i. t. d.

Dunajski župan dr. Karl Lueger leži na smrt bolan. Pričakuje se vsak trenotek katastrofe. Zadnji buletin pravi, da leži v agoniji in noče ničesar uživati.

Nemški minister Schreiner je v ponedeljek demisioniral. Bienerth je demisijo takoj predložil cesarju in mu priporočil, naj jo sprejme. Cesar je na to sprejel demisijo.

Med Avstrijo in Srbijo se začelja prava carinska vojna. Dne 31. marca 1909 je potekla naša trgovinska pogodba s Srbijo. Vseled aneksije in vojnega znanja je bil srbski trg že skoraj popolnoma zaprt avstrijski industriji. Parlament je že v decembru sklenil pooblastilni zakon, ki daje vladi pravico, skleniti trgovinsko pogodbo s Srbijo. Ker pa Weisskirchner noče dovoliti uvoza mesa iz Srbije, brez te pravice pa Srbija nima nobene koristi, če ni pogodba sklenjena. Zato je pa srbska skupština sklenila zakon, ki zvišuje carino za vsakovrstno avstrijsko blago. Tako modro se pri nas pospešuje gospodarstvo!

Av gust Bebel — star sedemdeset let. 22. t. m. je dovršil vodja socialno-demokratske stranke na Nemškem v popolni duševni in telesni svežosti svoje 70. leto. Ne socialistični, temveč tudi liberalni in konservativni nemški listi se spominjajo ob tej priliki velikega pomena Beblovega za moderni razvoj socialnega gibanja na Nemškem. Teško, da ima kdo tako popularnost med nemškim delavstvom kot Bebel, ki je s svojim nedosežnim agitatorskim talentom, atrastnim delom za stvar, s svojo poštenostjo in nesebičnostjo dvignil socializem v Nemčiji do politične moči, kakor je nima razen na Francoskem v nobeni drugi državi. S svojim bojem proti revizionizmu si je napravil mnogo sovražnikov v lastni stranki. Beblove spise in knjižice, zlasti znamenito delo „O ženi“ čitajo radi in s pridom tudi oni, ki se ne strinjajo z Beblnimi nazori.

Razmere na Grškem so popolnoma nejasne. Če ena vest kaj poroča, je hitro druga zanika. V Parizu mislijo, da je dospela notranja kriza na Grškem do ome točke, ko mora nastopiti preobrat. Dvorna stranka, ki se upira na del armade in vojne mornarice, hoče končno energično nastopiti proti častniški ligi. — Iz Carigrada prihaja zopet vest, da se je grška vojna mornarica uprla vladi in zapustila pirejsko pristanišče. — Turčija hoče baje izkoristiti sedanji položaj in obračunati z Grško. Oltod turske vojne priprave. — «Frankfurter Zeitung» poroča iz Aten, da vrnite grških princev v Atena ne pomenja, da bi se vrnil velik rodbinski svet o bodočnosti grške vladarske rodbine.

Gorenjci! Naročajte, priporočajte in razširjajte naš list! — Vsak naročnik naj pridobi vsaj enega naročnika! — Bodite povsod širitelji njegovega poštenega prizadevanja!

Godovi prihodnjega tedna:

27. Leander, Baldomir, Krsanka, Krešimir; 28. Rajmund, Inoslav; 1. marca Albim, Belin; 2. Simplicij, Mileša, Tešimir; 3. Kunigunda, Mislav, Krona; 4. Kazimir, 5. Erzelij, Danica, Radomir, Bogomil.

Novičar.

Občinski odbor mestne občine Kranj je v svoji redni seji dne 22. februarja t. l. po odobritvi sejnega zapisnika z dne 21. januarja t. l. vzel na znanje naročilo c. kr. okraj. glavarstva v Kranju, da ima mestna občina napraviti nov marnovinski prostor v zmislu določil novega zakona o živinskih kugah, in zavrnil prošnjo za prispevek lovski razstavi na Dunaju. — Sklene priporočati, da se podeli Francetu Badina koncesija dimnikarske obrti v Kranju in dovolji občini Predoseljski prostovoljni prispevek 200 K za most čez Kokro, ki veže mesto Kranj z vasjo Huje in ozadjem. Nato se razpravljajo obširno predloženi občinski računi za leto 1908 in se končno podeli absolutorij, županu pa izreče zahvala. — Potrdi predloženi inventar občinskega premoženja in premoženja ubožnega in sirotičnega zaklada ter sklene v principu odprodati Lovrotu Rebolju nekaj občinskega prostora ob njegovi hiši št. 27 v kokrskem predmestju. Končno priporoča, da se Lovrotu Rebolju podeli gostilniška koncesija v tej hiši, nakar župan sejo zaključiti.

Kot suplent je na kranjski gimnaziji z drugim semestrom nameščen g. dr. Fran Mšič iz Borovelj.

Premoviran je bil dne 25. februarja na dunajskem vsučilišču g. Janko Pikuš doktorjem prava. — Na dunajski poljedelski visoki šoli je napravil g. V. pl. Zirnfeld, član društva «Kranj», dne 19. t. m. tretji državni izpit ter tako pomagal številu slovenskih inženjerjev gozdarstva. Čestitamo!

Čitalniški odbor v Kranju uljudno vabi slavno občinstvo k današnjemu predavanju g. Adolfa Ribnikarja, trznega nadzornika v Ljubljani. Predmet: Nekaj zanimivih podatkov o maleku, našem vsakdanjem živežu. Začetek ob osmih zvečer v čitalnici.

Nečuvjen škandal. Sramoto za sramoto si nakopavajo slovenski klerikalci. Glasovanje za laško univerzo v Trstu v goriškem deželnem zboru, glasovanje za Nemca proti naprednemu Slovincu v kranjski trgovsko-obrtni zbornici, omogočenje nastanitve nemškutarskega nadučitelja za slovenski kraj v kranjskem deželnem šolskem svetu i. t. d., kdo bi vam vse to mogel naštet! Izdajalska politika slovenskih klerikalcev gre svojo pot. Kar pa je storil goriški klerikalni deželni poslanec in deželni odbornik, deželnosodni svetnik in dr. Gregorčičev politični hlapec dr. Štepančič, to pa presega meje. Dne 20. t. m. je zborovala v Gorici laška „Lega“. In dr. Štepančič si je menda mislil: Če smo si z laškimi liberalci v deželnem zboru tako „ta svoji“, bom še menda tudi na njihovo zborovanje smel. In šel je. Slovenec (?) na zborovanje najbolj zagrizenih Lahov. A skupil jo je in zasluženo! Z „vsiljivcem“ in „ščavo“ (psovka za Slovence!) so ga vrgli iz dvorane. Kajpak: liberalnim Lahom so slovenski klerikalci dobrodošel privesek samo v deželnem zboru. Sramota za olikanega (?) Slovence (?), ki si gre nakopat tako narodno grdobijo! In ta dr. Štepančič je baje predsednik „Slovenske čitalnice“ v Gorici? Ali res?

Glas iz občinstva. Videl sem te dni v Kranju pritisnjen pečat tukajšnje davkarije edinole v nemškem jeziku. Kje je ostal dvojezični pečat? Pa se mar ni izgubil.

Shod za nameravano progo Polzela-Motnik-Kamnica-Kranj-Škofja Loka-Ziri se je vršil dne 17. t. m. v mali dvorani «Uniona» v Ljubljani. Bil je dobro obiskan. Povdarjala se je gospodarska potreba te proge, na kar se je izvolil odbor, ki naj izvrši sklepe shoda. Predsednikom se izvoli graščak baron Apfaltrern iz Kriza, podpredsednikom župan Mejač iz Komende, tajnikom pa dekan Koblar.

Zopet podpora za nemški hotel. V Beljaku so gradili hotel za dva miliona kron. Podpora

dobe 66.000 kron na leto. Na Zgornjetirolskem se je te dni osnevalo društvo za gradnjo hotelov. Akcijski kapital 600.000 kron. Ministrstvo za javna dela je tej družbi že zagotovilo subvencijo. — Koliko dobe Slovenci? Nič! — Koliko je dobila hotelska družba «Union»? Nič! — Kaj je dobil Aljažev doma, ki se je porušil? Malenkost! Kje ste, poslanci? Z molkom in držanjem križem rok ne bomo ničesar pridobili za narodno gospodarstvo. Pobarajte!

Dramatični odsek «Narodne čitalnice» v Kranju uprizori v kratkem petdejski igrokaz «Simona», po snovi Champola spisal Catulle de Nion. V tej igri, ki je bila uprizorjena v predzadnji sezoni v ljubljanskem deželnem gledališču, prevladuje dušeslovna stran, zato pa stoje vsi njeni teatralični efekti v ozadju. Dramatični odsek se je namenoma odločil za to igro, da nudi sl. občinstvu po predidocih igrah pretežno vselega značaja, tudi nekaj resnobne snovi. Dejanje te igre je osredotočeno v mladi, ljubki Bretonki Simoni in njeni sorodnici Lady Eleonor d' Avron. Oče Simone, grof d' Avron, bivajoč v Parizu, je v svoji dobrodušni lahkomišelnosti zapravil vse svoje, sicer lepo premoženje. Ko ga opozori njegov odvetnik in prijatelj dr. Osmin na katastrofo, ki stoji tik pred durmi, tedaj postane ves obupan, tembolj, ker ni nikogar, da ga reši iz te zagate. Njegovi premožni prijatelji so se obrnili od njega, siromašni imajo zanj le poštenost in dobro besedo, ne pa denarja. Po ukrepanju in premišljevanju pridejo on, njegova žena Julija in Simona na rešilno misel. Na Angleškem živi njegova — grofa d' Avrona — svakinja Lady Eleonor d' Avron, ki ima ogromno bogastvo. Grof izjavi, da pozna njeno skopost in ve, da on od nje ne dobi ničesar. Rajši pogine, nego bi moral do nje. Na to se Simona ne iz lastnega nagiba, pač pa po navodilu plemenitega dr. Osmina odloči, da prevzame to težavno nalogo in nemudno odpotuje na Angleško k svoji bogati sorodnici. Dospevši tja, jo srčno in ljubko poprosi, naj reši njenega očeta gmotnega in moralnega pogina. Tu se pričenejajo duševne muke Simone. Mrzka in kruta Lady Eleonor d' Avron se izprva prikrito in sarkastično raduje nad nesrečo rodbine d' Avron, a končno stavi pogoj, da pomore očetu Simone le pod pogojem, ako Simona poroči njenega sina Rikarda. Ta pa ima strašno razorano lice, vsled česar nosi krinko, ki pokriva rane. Po trpnih bojih se Simona končno s težkim srcem vda. Izjavi, da Rikarda sicer ne more ljubiti, a žrtvuje svoje mlado življenje le, da ohrani svojega očeta. Lady Eleonor d' Avron nakaže nemudno grofu d' Avronu denar in poroka med Rikardom in Simono se izvrši. Po lepi Simoni pa se je izljubilo nekaku Lady Eleonor Tomažu Erlingtonu in ta razvije kovarstva sebi v prilog. Razdvojitvi hoče mlada poročenca in polastiti se lepe Simone. Rikarda privede do sklepa, da se hoče ločiti od svoje žene. Simoni je sprva ta ukrep njenega soproga po godu, vsaj ga odkritosrčno ne more ljubiti. Pride dan obravnave. Pred sodiščem izjavi Rikard, da se hoče ločiti od svoje žene, ker ve, da ga ne more ljubiti in ker je noče vidite pred seboj nesrečne. Simona spozna plemenitost Rikardovega značaja in ko ta zahteva ločitev, se Simona tej zahtevi odločno upre. Izjavi, da ga je, žal, spoznala šele sedaj in vzljubi njegovo lepo dušo. Strga z njegovega lica krinko in poljubi odurno brazgotino na Rikardovem licu. To je kratka vsebina te igre. Ni dvoma, da bo imelo sl. občinstvo na dan nje uprizoritve, ki se posebej objavi, lep užitek. Ako ne bo posebnih zaprek, se po Veliki noči nanovo uprizore „Legionarji“ in pa ena najnovejših in najefektnejših burk.

Čebelarški shod v Škofji Loki se vrši v nedeljo, 27. t. m. ob 3. uri popoldne v gostilniških prostorih g. Guzela. Na dnevnem redu je poleg običajnih točk tudi predavanje g. A. L'kozarja o eksportnem panju in o kupčiji z živimi čebelami. Ker je v tem okraju napredno čebelarstvo že precej razvito, se pričakuje obile udeležbe.

Narodna čitalnica v Kamniku priredi v nedeljo 27. februarja 1910 točno ob pol 8. zvečer, v društveni dvorani dramatično predstavo «Mariana, uboga žena iz ljudstva».

V Kranjski Gori je podri od južnega vremena in dežja težki sneg res samo streho na hlevu grada, katerega je z vsemi poslopji kupil za sodnijo erar. Zid in en del strehe je ostal nedotaknjen tudi tam. Streha je bila starna in slaba ter vseled večletne zanemarjenosti srgnita in slabo podprta. Sodišče pa je celo ostalo.

Jesenice. Dobilj smo in objavljamo: Naš gerent, slavnoznani Čebulj, zbira celo vojsko prič in pričic, ki jih pošlje v boj proti c. kr. okrajnemu glavarju g. Župneku radi one pravde — Čebulj-Župnek — kjer je Čebulj obsojen na ričet. — To bo „žehta“.

Eden, ki ne bo pričal!?

Breznica. Po Breznici gre glas, da dobe tukajšnji „Orli“, po domače „čuki“, letos neko izvanredno podporo. V zahvalo ne bodo štedili z imenovanjem častnih članov.

Prememba posesti. Likozarjevo posestvo na Primskovem pri Kranju je kupil «profesor» g. Ivan Podlesnik, katerega pa učna oblast ne more potrditi, da bi poučeval na trgovski šoli v Ljubljani, ker baje ni «kvalificiran» za to.

Občal zbor obrtne zadruga na Bledu se vrši dne 6. marca 1910 ob 2. uri popoldne v prostorih hotela „Evropa“ na Bledu.

Upravištvu knjižnice „Prosveta“ na Jesenicah prosi, da se mu vrnejo že dalje časa izposojene knjige, da se bodo mogle oddati naprej. Knjižnica posluje vsako nedeljo od 9. do 11. ure popoldne v restavraciji pri „Sokolu“.

Dopis iz Zg. Tuhinja. Da izvedo naši čitatelji, s kake vrste ljudmi imamo opraviti in da se bodo mogli dovolj nasmejati, pričemo jim neizpremenjen naslednji popravek: Sklicujoč se na § 19 tisk. zakona z dne 17. decb. 1862. drž. zak. št. 6 ex 1863. zahtevam z ozirom na dopis iz Zg. Tuhinja v 5. številki. Vašega lista z dne 5. febr. 1910, da sprejmete v zakonitem roku na istem mestu in z istimi črkami nastopni stvarni popravek: 1. Ni res, da se je morala tiskati tudi napaka: «nič ni izgubil»; res pa je, da «nič ni izgubil» ni napaka, ampak popolnoma pravilno. Glej Pletersnik, Slov.-nemski slovar, prvi del, str. 710, kjer stoji: «— nič, indecl.; nič ne pogršam; iz nič ni nič; k nič spravi, priti; k nič biti, k nič deti; pa mi kaj dajte, da ne bom brez nič». 2. Ni res, da je meni treba «slovnico v roke». Res pa je, da imam slovnico zanesljivo v glavi, kar lahko dokazem z gimnazijskimi spričevali, iz katerih je razvidno, da sem imel v slovnščini enkrat red «hvalno», petnajstkrat pa «izvrstno». In res je nadalje, da moj nasprotnik ne zna pravopisa, ker piše «snožet» namesto senožet, «uzorno» namesto vzorno. Glej Levec, Slov. pravopis str. 162. V Zg. Tuhinju, dne 12. febr. 1910. Janez Štrukelj, župnik. — Gospod dopisnik, prosimo Vas, povejte mu še Vi, kar mu gre.

Važno domače industrijsko podjetje se snuje na Gorenjskem. Osnovnega kapitala se potrebuje K 80.000 do 100.000. Deleži po K 10.000. — Čisti dohodek podjetja iznaša bo 17%. Prijatelji domačega napredka se opozarjajo, da blagovolijo priglasiti čim prej svoj pristop. Vse potenkosti se izvedo pri upravištvu „Gorenjca“.

Veliki kinematograf v Kranju. Dlje časa imamo že v Kranju kinematograf in vendar je marsikomu ta pojem popolnoma tuj. Naj nam bo dovoljeno v sledečem podati kratek popis te, takorekoč že nove iznajdbe. Kinematografija se je iznašla pred kakimi 15 leti — in sicer ima največje zasluge za to Francoz prof. J. Marey — ter se je rabila v začetku samo za znanstvene poizkuse. Kmalu pa se je razširila po vsem svetu ter producira sedaj največja tvrdka sveta Pathe Frère dnevno nad 80 kilometrov takozvanega filma, kar enači nad 4 milijone fotografij. Delavnica, v kateri dela preko 2000 delavcev — ima v glavnem 3 oddelke: gledališče v Vincennesu in Montreuilu, delavnice za koloriranje in oddelek za potovanje in aktualitete. Samnasebi obstoji kinematograf iz treh delov, namreč: iz projekcijskega aparata, iz svetilnega telesa in vseh pripadajočih del. Projekcijski aparat obstoji iz gibalnega mehanizma, ki je ob robu zobčast. Maltežkega križca, oljnate posode, avtomatične varstvene zaponke, 3 povečevalnih stekel in pritiskalnega okvirja. Ob gibalnem mehanizmu, ki teče vedno skozi oljnato posodo in ima obliko kolesa, teče film. Film je tvarina iz celuloida, na katerega se reproducira slike, ki se jih hoče imeti. Ob robu ima luknjice ki primejo v zobe gibalnega mehanizma. Film je prilično 3 centimetre širok in je navit na bubino, ki meri 1/4 metra v premeru. Ako se projekcijski aparat stakne z motorjem, se začne bubina samoniklo odvijati, film teče po zobčastem gibalnem mehanizmu ter se zopet zavija na drugo bubino. Svetilno telo sestoji iz pločevinaste hišice, dveh stranskih vrat z velikimi kukalnicami iz rdečega stekla (da se lahko pazi na luč), iz dvojnatega kondensatorja, iz prostora za vodo in iz precizijskega svetilnega telesa samega, ki je sličen kakor pri velikih električnih svetilkah. Svetilno telo stoji za projekcijskim aparatom tako, da osvetljuje film, ki teče po gibalnem mehanizmu. Ker so žarki električne luči silno vroči in bi se celuloid takoj vnel, odsevajo isti najprej skozi vodo, kjer se ohladi. Pripadajoča dela so: motor, električni tableau in upori za elektriko, dalje stojala za aparate i. t. d. Ako se torej projekcijski aparat in svetilno telo združi z elektriko, zažari najprej električna luč, obenem pa se začne zgornja bubina odvijati, film teče po gibalnem mehanizmu in pride v svetlobo ravno na prostoru, kjer so montirane povečevalne leče. Po teh lečah se slika, ki ni večja kakor 3 cm, poveča v naravno velikost in pade skozi odprtino na nasproti stoječi bel prostor. Ker se film kolikortoliko segreje, ga je treba po vsaki rabi v mešanici (voda in glicerol) umiti. To bi bil v kratkem popis delovanja kinematografa. Gosp. Fiala, lastnik tukajšnjega kinematografa, sam je bil tako prijazen, da nam je vse to razkazal in prilikom smo imeli, da smo se prepričali o izvrstni kvaliteti njegovih aparatov, ki so najnovejši. Slike so takorekoč brezhibne, čiste, mirne, brez vsega migljanja in v izpeljavi naravnost krasne. Človek misli, da gleda res žive osebe na odru. Izbera slik je jako spretna in marsikaj se človek lahko nauči in vidi, za kar bi drugače ne imel prilike. Priporočamo torej prav toplo to najnovejšo pridobitev za Kranj, ker priznati se mora, da kinematografa v tej natančnosti še nismo imeli. M.

Droblj. V Cerkljah je bilo leta 1909 rojenih 145, umrlo jih je 85, poročenih je bilo 25 parov. V Trzinu so pokopali gospo Veroniko Lassnig, soprogo hišnega posestnika in pekarskega mojstra g. Lassniga. — Jeseniški gerent Čebulj bo sedel pet dni, ker je tudi druga instanca potrdila razsodbo prve.

Današnji številki smo priložili otvoritveno naznanilo in priporočilo nove manufakturne trgovine J. Pfeifer v Kranju.

O sklepu lista.

Lueger na smrtni postelji.

Vprašali smo ob sklepu lista brzojavno, kako je z boleznijo dunajskega župana; pa se nam je odgovorilo, da se mu je bolezen tekom dneva znatno shujšala. Težko, da prebije današnjo noč. — Zdravniki so mnenja, da mu ni rešitve.

Dr. Lueger je rojen na Dunaju 24. oktobra 1844. Izvrševal je advokaturu od 1874—1896. V teh letih je bil parkrat izvoljen dunajskim županom, pa ga cesar ni hotel potrditi. Ko je bil vnovič izvoljen ga je šele potrdil. Lueger je pravi pravcati Dunajčan, pravijo mu celo „ta lepi Korl“. Do županstva so mu največ pripomogle Dunajčanke. Pod njegovim županovanjem se je Dunaj zelo povzpela. Ustanovil je nemško krščansko-socialno stranko, kateri je duša še do danes. S svojo popularnostjo — imel je ulico za seboj — je spravil stranko do viška. Slednjič je postal tajni svetnik, torej eksclenca. Odlikovan je med drugim s šestimi velikimi križci. Dasiravno so mu k županstvu kolikortoliko pripomogli tudi Čehi, je vendar vedno sovražil Slovane in jim ni bil pravičen. Naši klerikalci ga vedno časte kakor svojega boga.

Odločna beseda.

Ker lažnjivi „Domoljub“ ne sprejme nobenega resnično stvarnega popravka od podpisane, sem prisiljen na tem mestu izraziti sledeče:

Dopisun tuhinjski, kateri si se po nedolžnem spravil v „Lašljubu“ na mojo malenkost, s hudobnim namenom me v javnosti osramotiti, ter s tem meni in moji obitelji pogroniti življenje, zmanjšati ugled in trgovino, ter na višje apelirati z nepoštenim sumničanjem — te prekolnem na večno! — Bog naj te kaznuje še na tem svetu, ti mazač — hudobnež! Nikoli, nikoli naj ti ne bode vest mirna, ti hodeba v človeški podobi.

Da se je obrekovaloc skrnil za peščenega moža, kateri ima kot poslanec za seboj poslušansko nedotakljivost, t. j. odgovorni urednik „Domoljuba“, prečastiti gospod dr. Ignacij Zitnik, mi je vsak nadaljni korak zabranjen oziroma preprečen.

ŠMARTNO V TUHINJU, dne 23. svečana 1910.

Viktor Engelman
trgovec i. t. d.

Srečen vse žive dni,
Vsaka mu jed diši,
Nikdar bolan;
Kdor vživa

Najboljši želodčni liker!

Sladki in grenki.

Ljudska kakovost liter K 2-40.
Kabinetna kakovost „ „ 4-80.
Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Postavno varovano.

Listnica uredništva.

Javljamo, da odbor tukajšnje čitalnice ni v nobeni zvezi z notico o Kurentovi veselici v našem listu. — Članek o dekliški meščanski šoli pride prihodnjic.

KINEMATOGRAF!

V dvorani hotela
„Nova Pošta“ v Kranju.

Vsako soboto nov spored.

Od 27. februarja do 5. marca:

Povodenj v Parizu.

(Naravno.)

Pravljica vijolinista.

(Drama.)

Kmetje in tatovi losa.

(Drama.)

**Pripravljanje in izvažanje
mleka po družbi na planini
Berniški.**

(Naravno.)

Pes -- tat.

(Komično.)

V nedeljo, dne 27. februarja se predstavlja do 6. svečer (sodnja predstava):

**Rojstvo, mladost, dudeži,
trpljenje in smrt našega
Gospoda Jezusa Kristusa.**

Vse natančneje povedo dnevni lepaki.

Išče se

k mladima zakoncema prilet na ženska ali varuhinja.

Kje? pove upravištvo „Gorenjca“. 68 3-1

Odda se

lepo stanovanje

z najlepšim razgledom, s kuhinjo, shrambo in 3 sobami v hiši št. 26 67 3-1

„pri Jelenu“.

Spretni tkalni mojster

(Fleiermeister)

dalje 2 Selfaktor-tkalo in naviljača, nekaj tkalk (Fleierinnen, Streckerinnen) in drugo osobje išče velika pavovna in Mako-tkalo v južni Nemčiji. Stalno delo. Visoko mezde. Cena stanovanja in živila. Dobre šole. Obširne prijave pod šifro 64 3-1

S. C. 1635 na Rudolf Messe, Augsburg (Bavarsko).

Slab želodec ne prenese ničesar

in vsakdanji vzrok tega je: brezslastnost, bolečina želodca, slabost, nerednosti v prebavljanju, glavobol i. t. d. Gotova odpomoč proti temu so 59 12-1

Kaiserjeve karamele iz melise.

Zdravniško preizkušene!

Oziviljajoče, prebave pospešujoče in želodec okrepčujoče sredstvo

Zavoj po 20 in 40 vinarjev pri

K. Robleku, lekarna v Trzinu.

Srednje kmečko posestvo

na Gorenjskem se želi kupiti. 62 4-2

Ponudbe na upravištvo „Gorenjca“.

Lepa hišna oprava

in druge reči, med tem skoraj nov voziček za otroke se ceno proda v I. nadstropju hišne št. 163 v Kranju.

Pozor. Pozor.

50.000 parov čevljev.

4 pare čevljev same K 8.—.

Ker je več tvornic ustavilo delo, sem dobil naročilo, da spravim večjo množino pod tvorniško ceno v denar. Debavim vsakomur 2 para moških in 2 para ženskih čevljev na trakove: rjave ali črne, galoširane s kopicami in s močno nabitiimi podplati, elegantni in po najnovejši fazoni. Velikost po številki. Skupaj 4 pari K 8.—. Razpošilja se po povzetju. Razpošiljalnica čevljev:

P. Lust, Krakov št. 48/5.

Zamena dovoljena, ali denar nazaj. 34 6-6

5 kg žgane kave
franko na vsako postajo

41 10-4 za kilogram
Brasil-mešanice, jako dobre K 3.—
Zajutrek-Melange, fini okus 3-40
Central, nežne, fine 3-60
Karlsbader-Melange, močne, fin aroma 4.—
Dunajske Arabia-Spezialitete, jako priljubljene mešanice 4-40
razpošilja po povzetju

'Arabia', Import kave in čaja
Dunaj III/2, Untere Viaduktgasse Nr. 35.

Kavarne, restavrant, inštituti, zavodi dobe prednostno ponudbo

Trgovsko-obrtna banka v Ljubljani

registrirana zadruga z omejenim jamstvom.

Uradni prostori: Šelenburgova ulica
(pri „Maliču“).

Vplačani deleži K 101.880.

Sprejema vloge na knjižice ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga po 4 1/2%; rentni davek plača zadruga sama.

Sprejema vloge na tekoči račun; na zahtevo dobi stranka čekovno knjižico.

Daje posojila na najrazličnejše načine.

Ravnotam

Menjalnice: Zamenja tuj denar, prodaja vsakovrstne vrednostne papirje, srečke i. t. d. Nakazila v Ameriko Eskomptira trgovske menice.

Preskrbuje vnovčenje menice, nakaznic, dokumentov i. t. d. na vsa tu- in inozemska tržišča.

Izdaja izkaznice. 10 12-7

Vsa pojasnila se dobe bodisi ustmeno ali pisмено v zadrugi pisarni.

Uradne ure vsak dan dopoldne od 9. do 12. ter popoldne od 3. do 5.

Hiša s trgovino

se proda ali odda v najem blizu Radovljice. Cena okoli 2000 kron.

Več se izve v Radovljici, pod mestom št. 3, blizu kolodvora. 66 2-2

Popolnoma varno in najbolje naložite svoj denar v

Kmečki posojilnici v Ljubljani

(nasproti Pigevo :: v lastni hiši :: Dunajska cesta.) Kmečka posojilnica v Ljubljani podpira kmetovalce in je pravi kmečki denarni zavod.

Vloge se obrestujejo po 4 1/2 %.

!! v kmečki posojilnici je naloženo !!
:: že nad 15 milijonov kron. :: !!

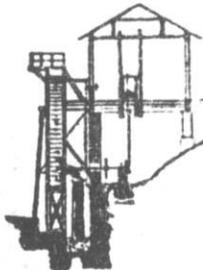
Rezervni zaklad čez 800.000 kron.

Za varnost pa še neomejeno jamči nad 3000 članov. Kmečka posojilnica je edin slovenski denarni zavod, ki je vpeljal hišne nabiralnike vlog. 26-5

Kmečka posojilnica sprejema hranilne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar.

G. Tönnies

v Ljubljani 52-43 89

tovarna za stroje, železo in kovinolitarna priporoča kot posebno kage in vse stroje za obdelovanje lesa. Francis-turbine osobito za žagine naprave zvezane neposredno z vrtilom. Motorje za bencin in surovo olje, najcenejša gonilna sila.

Nikoli več!

ne menjam z mojim milom, odkar imam v rabi Bergmannove «Steckenpferd»-lijino mlečno milo (Znamka «Steckenpferd») od tvrdke Bergmann in Ko. Tešin ob L., ker je edino to milo najbolj učinkujoče vseh medicinskih mil proti solčnim pegam, kakor tudi v dosegu lepega, mehkega in nežnega tsinta. Komad po 80 vin. se dobi po vseh lekarnah, drogerijah in trgovinah s parfimerijami. i. t. d.

55 40-3

Oklic.

V konkurznem skladu g. Franosta Krennerja, bivšega trgovca v Kranju se nahaja nezabljenega blaga v cenilni vrednosti 2740 K. — To blago se bode prodalo po sklepu upniškega odbora potom podrobne javne dražbe po kosih in sicer v ponedeljek

dne 28. svečana 1910

oziroma tudi se v torek, dne 1. susoa 1910, vsakokrat ob 9. uri dopoldne pričens. — Najvišji ponudnik ima blago takoj plačati in odnesti.

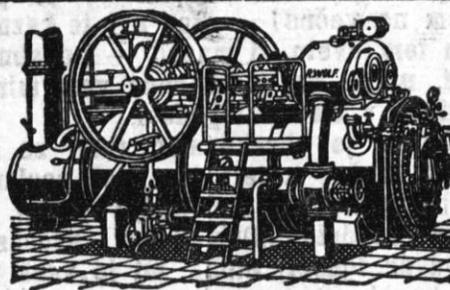
Blago se nahaja v prodajalni, oziroma skladišču hiše št. 132 v Kranju, kjer se bode tudi prodajalo. Kupci se vabijo.

Upravitelj konkurznega sklada:

Dr. Josip Kušar

odvetoik v Kranju.

Line 1909: zlatá kolajna najviše priznanje

R. Wolf Magdeburg
Buckau

Fillalka Dunaj, Dunaj III, Am Heumarkt 21

Vozeči in stoječi polnoprarni in patentirani

lokomobili na vroči par

z 10 do 800 konjskih sil.

Najbolj gospodaraki, najtrpežnejši in najsigurnejši stroji na moč za

249 26-10

use industrijske in gospodarske obrate.

Skupna izdelava nad 450.000 PS

Priporočamo našim gospodinjam pravi :FRANKOV: kavni pridatek iz zagrebške tovarne.

Gl. Zaga II. V 1901. 9: 9 L. V.

Raznovrstno blago za ženske in moške obleke, pa tudi že narejene obleke za otroke in odrasle prodaja v veliki izberl po zelo nizkih cenah

novoustanovljena trgovina

J. PFEIFER („pri Fajfarju“) v Kranju (polog Jahačeve gostilne).

Velika izber klobukov!

68 8-2

Našim rodbinam priporočamo
Kolinsko cikorijo.

Samo
MINLOS^{OV} PRALNI PRAŠEK

je oni, o katerem pravi znani in odlični kemik milne industrije, gospod dr. K. DEITE v Berlinu, da ima veliko pralno moč,

večjo nego milo ali milo in soda ne da bi kvaril perilo. 32 14-5

Minlos^{ov} pralni prašek je torej najboljši

kar se more rabiti za pranje perila, varuje v največji meri perilo, je poceni in daje bliščečo beloto ter je popolnoma brez duha.

Zavitek 1/2 kg stane samo 30 vin. Dobiva se v trgovinah z drogerijami, kolonijalnim blagom in milom.

Na debelo:
L. Minlos, Dunaj, I. Mülkerbastel 3.

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najboljše kosmetično
zobočistilno
sredstvo

Seydlin

Jzdelovatelj
O. Seydl
Ljubljana, Spital.-Stritar. ul. 7

42 52-6
dobi se
v
lekarni
Šušnik

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 49 52-4

Iv. Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šiv. stroje in kolesa

Ceniki na zahtevanje zastoj.

Glinaste peči 138 52-37

štedilnike, banje za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in druge glinaste izdelke v vseh barvah, trpežne in cene priporoča

Avgust Dreise

prva in največja tovarna peči, in glinastih izdelkov v Ljubljani.

Električna gonilna sila.

Tovarna oljnatih barv, laka in firneža

Brata Eberl 212

črkoslikarja, lakirarja, stavbena in pohištvena pleskarja

Ljubljana Miklošičeve ulice 6, nasproti hot. 'Union'

Ustanovljeno 1842. Telefon 154.

52-25

Josip Pogačnik v Radovljici

krojaški mojster

Odlikovan 1909 na razstavah v Londonu in v Parizu s prvim darilom: častno diplomo, veličnim zlatim častnim križcem in veliko zlato kolajno.

priporoča cenjenemu občinstvu

svojo delavnico v izdelovanje vseh vrst oblek za gospode, uradniških uniform, salonskih, turistovskih in loyskih oblek ter ogrinjal.

Vedno bogata zaloga angleškega, francoskega in brnskega sukna. — Naročila se izvršujejo po najnovejšem kroju točno in ceno ter se sprejemajo popravila.

Specijalist v izdelovanju frakov in salonskih sukenj.

Zajamčena je vestna izvršitev naročenega dela natančno po meri in izbranim kroju ter po želji naročnika. — Kdor si želi nabaviti elegantne, fine, obenem trpežne in vsem zahtevam ustrezajoče obleke, naroči si jih naj pri tej tvrdki in postal bo stalen naročnik. 86 52-51

Vina

štajerska, dolenska, goriška, vipavska, istrijanska, dalmatinska, jamčeno pristna

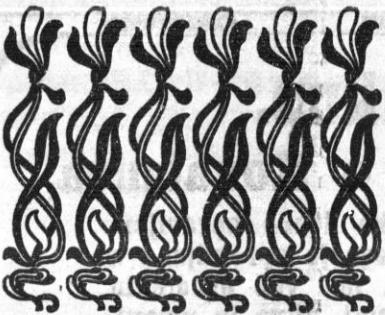
ponuja po skrajno nizkih cenah

zadruga

282 52-13

Agro-Merkur

r. z. z. o. z. v Ljubljani.

209 52-27

Največja trgovina na Gorenjskem.

Rudolf Rus
urar v Kranju

Ravnokar je izšel velik cenik z najlepšimi novostmi, katerega na željo pošiljam vsakomur brezplačno

Ustanovljeno leta 1885.

Martinova cesta 20

Postajališče električne cestne

R. Lang

Martinova cesta 20

železnice pri šentpeterski cerkvi. 126-81

LJUBLJANA :: Zalagatelj društva c. kr. avstr. drž. uradnikov.

Bogata zaloga pohištva vsake vrste v vseh cenah. Ogledala, slike v vseh velikostih.

Popolna oprava za vilo. Špeeljaliteta: Gostilniški stoli.

Pohištvo iz železa, otroške postelje in vozički po vsaki ceni.

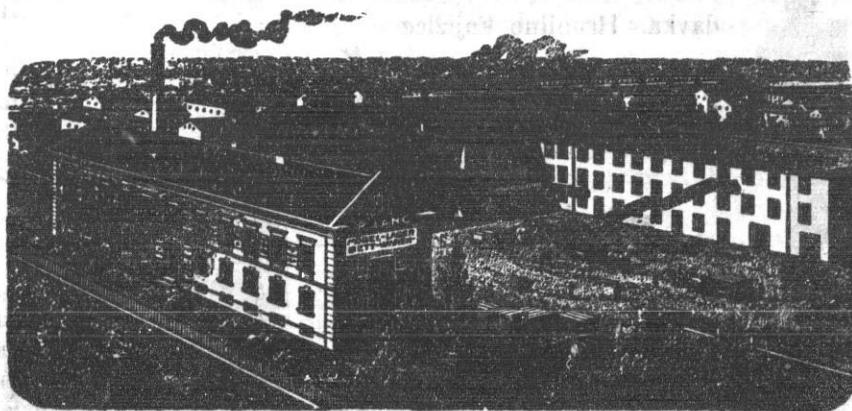
Modrool iz žilni tega omražja, sfiljanske trave ali žilne, prve vrste vedno v zalogi.

Za spalnico od 180 gld. naprej. Divan z okraski.

Oprava za jedilno sobo, salono, pred-sobo, cele garniture.

Za sobo; postelja, nočna omarica, o-mivalna miza, obe-žalniki, miza, sten-sko ogledalo.

Špeeljaliteta v ne-vestnih balah. Ve-liko prostori, pri-tilno in v l. nad-stropju. Čudovito poceni za hotelske vile in za letovišča 62 gld.

Na debelo in drobno!

Šolske potrebščine

vseh vrst priporoča po najnižjih cenah galanterijska in modna trgovina

Anton Adamič

galanterijska in modna trgovina

KRANJ :: Glavni trg.

Posebno ugodne cene za dijake!

Klobuke, čepice, srajce, kravate, ovratnike, zapestnice, naramnice, nogavice, žepne robce, glavnike, denarnice, mila in drugo toaletno blago, krtače, torbice i. t. d.

Telovadni čevlji v veliki izbiri!

:: Cene znatno nizke! ::
Postrežba točna in solidna!

Na debelo in drobno!

Zobozdravniški zobotehniški :: atelje dr. Edvard Globočnik

v Kranju 220 52-25

je slavemu občinstvu na razpolago

**vsaki dan in
tudi v nedeljo.**

JOS. WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA,

Slomškova ulica št. 4.

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike i. t. d.

Specijaliteta: 76 52 50

valjični zastori (Rollbalken).

Kaj naj

sedaj pijem, ko mi je zdravnik pojasnil, da je bobova kava škodljiva mojemu zdravju?

Odgovor:

Kathreiner Kneipp-sladno kavo, katera ima vsled posebnega pripravljalnega načina duh in okus bobove kave, je redilna in vrhtega poceni. Ni boljšega zajutka za mlado in staro.

Atelje za zobe

ni več v Kranju

od sedaj nadalje samo v

Ljubljani

Stritarjeva
ulica 7.

Konc. zobotehnični atelje

O. Seydl

Priložnostni nakup.

Umetni mlin. • • Žaga. • • Kovačnica.

Mlin je sezidan po najnovejšem sistemu, jako dobro opravljen, brez konkurence in ima dela v izobilju. Žaga je opremljena s cirkularnimi in drugimi žagami. Kovačnica ima vse orodje in stroje. Zraven spadajo tudi travniki, njive in vrtovi.

Proda se jako vredno radi rodbinskih razmer.

Vpraša naj se pri 251 20-19

Josipu Kremser, posestniku umetnega mlina,
Lavamünd, Lavantinska dolina,
Koroško. — Dopise se prosi v nemškem jeziku.

POSOJILNICA V RADOVLJICI

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

s podružnico na Jesenicah

sprejema hranilne vloge od vsakega in jih obrestuje po

4 1/2 %

Rezervna zaklada
iznaša:

K 92.000

brez odbitka rentnega davka. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Posojila

se dajejo na vknjižbe brez amortizacije po 5 1/4% ali z 1% amortizacijo, na menice pa po 6% :: Eskompirajo se tudi trgovske menice.

192-30

Denarni promet
v letu 1908:

K 5,000.000

Posojilnica sprejme tudi vsak drug načrt amortizacijskega dolga.

Uraduje se v centrali in v podružnici

vsak dan
od 8.—12. ure dopoldne
in od

2.—6. ure pop. izvzemši
nedelje in praznike.

Poštno-branilnični račun
centrale št. 45.867.

Podružnice na Jesenicah
št. 75.299.

